

Handläggare
Kristina Fahlberg
Telefon: 08-508 23 124

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2021-02-25

Verksamhetsberättelse VB 2020

Fruängens förskolor

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	3
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	4
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	4
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	4
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	4
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.....	9
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	9
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.....	10
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.....	11
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	11
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	13
Uppföljning av ekonomi.....	16
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	16
Investeringar.....	16
Medel för lokaländamål.....	16
Övrigt.....	16
Systematiskt kvalitetsarbete.....	16
Övrigt.....	16

Sammanfattande analys

Efter en bra start fortsatte tyvärr året med en pandemi som på många sätt påverkade både verksamheten i stort och många på det individuella planet. I flera av grupperna har bortfallet av pedagoger gjort att fokus har fått ligga på omsorg både under våren och hösten. Det gäller dock inte alla grupper. I många fall har pedagogerna gjort ett fantastiskt arbete med att även under denna tid ha läroplansuppdraget i fokus och arbetet har fortgått som vanlig. Många undervisningstillfällen har flyttat utomhus.

Utvecklingsområden

De olika förskolorna har fortsatt olika utvecklingsområden, olika styrkor och olika behov. Tillgänglighet, återkoppling och tydlighet är viktigt för alla och något vi i ledningen fokuserar på. I medarbetarenkäten ser vi ett tydligt förbättrat resultat på två av förskolorna. Här måste vi hålla i och behålla. På två av förskolorna behöver vi jobba mer med ansvar, delaktighet och återkoppling.

Vi har fortsatt vårt arbete med att utveckla innehållet i skolplattformens Planering och bedömning - PoB. Alla arbetslag har fått enskild genomgång och de flesta har kommit ingång med att skriva nyhetsinlägg och lärloggar. Den digitala kompetensen har ökat hos många av pedagogerna. Vi ser en ökad nöjdhet hos föräldrarna i förskoleundersökningen.

Våra lärmiljöerna har utvecklats och detta är en fortsatt prioritering.

På planeringsdagen i januari arbetade vi med diskrimineringsgrunderna och aktiva åtgärder samt barnkonventionen. Genomgång, diskussioner och gestaltning av barnkonventionens artiklar där pedagogerna filmade eller spelade teater för kollegorna. En givande dag med många diskussioner både i stora och små grupper.

Andel förskollärare

När året nu går mot sitt slut så har vi nästan lyckats med vår ambition att ha förskollärare i varje grupp. I fem av våra tjugo arbetslag saknades i augusti legitimerad förskollärare. I december har vi två grupper som står utan legitimerad förskollärare. I den ena gruppen arbetar en barnskötare som läser sin sista termin till förskollärare våren 2021. I den andra gruppen arbetar en lärare som arbetat länge som förskollärare och som håller på att validera sin lärarlegitimation till förskollärarlegitimation.

Vi har i dagsläget fem barnskötare som läser vidare till förskollärare.

Budget

Pandemin har påverkat budgeten på ett positivt sätt. Trots att många pedagoger har varit sjuka så ökade inte vikariebehovet under våren. Detta på grund av att även barnen har haft frånvaro. Men också för att många pedagoger inte velat ta in nya personer i verksamheten på grund av rädsla för smitta. De har hellre försökt att samarbeta på förskolan. Matkostnaderna har också legat något lägre under våren.

Under hösten syntes dock en ökad kostnad för både mat och vikarier.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb				368		360 st	Tas fram av nämnd	VB 2020

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	23,1 %	3 %	20,1 %	23 %		32 %	32 %	VB 2020
Analys Andelen legitimerade förskollärare har ökat under hösten.								
  Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	87 %			81,5 %			90 %	2020
Analys Nöjdheten har ökat från 81,5% till 87%. Vi är nöjda med ökningen men ännu är vi inte i mål.								
  Antal barn per grupp	17,5 barn/avd.			17,6 barn/avd.		16	16	VB 2020
Analys Vi startade upp hösten 2020 med färre barn i grupperna. Dels är det fler barn som är yngre och dels beror det på att vi skrev in fler barn i grupperna under våren med tanke på platsgarantin.								
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5,2 st			5,5 st		4,9	4,9	VB 2020
Analys								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Vi når inte upp till årsmålet på 4,9. Om vi ska nå detta mål kommer vi inte att kunna nå upp till målet att ha en budget i balans. Inte heller kan vi då ge utrymme för platsgarantin.								
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,2			3,18		3,2	Tas fram av nämnd	2020
Analys De flesta grupperna har förmåga att på ett bra sätt analysera sin egen verksamhet. Men vi kan märka att vissa grupper lägger sig alltför högt och andra är alltför kritiska. Genomsnittet ger dock en god siffra på hur vi ligger till.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att alla förskolor har en strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden

— Ingen

Beskrivning

Utbildningen i de kommunala förskolorna ger barnen likvärdiga möjligheter att uttrycka sina tankar och åsikter för att ha inflytande över sin vardag. Alla barns olika språkliga och kommunikativa förmågor och behov tas till vara för att skapa förutsättningar för ett tillgängligt och fungerande språk för alla barn. Medarbetarna har kompetens och kunskap om barnkonventionen och dess intentioner är tydliga i undervisningen.

Förväntat resultat

Barnens intressen och behov ligger till grund för hur utbildningen utformats. Barnkonventionens intentioner är synliga i utbildningens innehåll.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen vårdnadshavare som anser att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning.	91	91	91	88		95		2020
— Andelen vårdnadshavare som anser att förskolans medarbetare bemöter								2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
deras barn med respekt								
Analys								
Utfall på hela enheten: 93% Pojkar 92 % Flickor 93%								
 ♀	Vårdnadshavares sammanfattande omdöme om förskolans arbete med normer och värden	90	89	92	85,75	92		2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskolans medarbetare ska erbjudas kompetensutveckling i språk och kommunikation i syfte att ge alla barn likvärdiga möjligheter att uttrycka sig och kommunicera	2020-01-01	2020-12-31	
Analys			
Under våren pågick nätverk med skolverkets material Läsllyftet som grund. Nätverket fortsätter under hösten med flerspråkighet och Polyglutt som fokus. En medarbetare från varje förskola har under hösten deltagit i 2 dagars utbildning i flerspråkighet som är anordnad av stadsdelen.			
 Förskolans medarbetare ska erbjudas kompetensutveckling om Barnkonventionen för att säkerställa att barns rättigheter tas till vara.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys			
Halva planeringsdagen i januari ägnades åt genomgång, diskussioner och gestaltning av Barnkonventionen. Den andra halvan av dagen innehöll genomgång av diskrimineringsgrunderna och aktiva åtgärder. En mycket givande dag med många tankar och diskussioner.			
 Förskolans Resursenhet ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling om barn i behov av särskilt stöd i syfte att stärka alla barns möjligheter att utvecklas utifrån sin egen förmåga.	2020-01-01	2020-12-31	

Enhetsmål:

Gruppen är en tillgång där varje barn har sin självklara plats, ges utrymme och blir lyssnad på.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Barnens tankar, idéer, kultur och mångfald tas tillvara och syns i den pedagogiska miljön.
- Alla barn har lika stort utrymme och inflytande i förskolan och respekterar varandras olikheter.

Analys

I många av grupperna tas barnens tankar, idéer, kultur och mångfald till vara och vi kan se det i miljön. Vi hör det i diskussionerna på apt, förskolläraryorum, barnskötarnätverk, reflektioner och även i personalrum. I pedagogers samtal med och förhållningssätt till barnen.

Det vi sett hittills är att det finns pedagoger som är uppmärksamma på och reflekterar tillsammans över sitt eget förhållningssätt. Men det finns också pedagoger där vi behöver stötta än mer och ge mer utrymme för dessa diskussioner på apt. Det finns också pedagoger som söker stöd hos ledningen om de upplever att de inte når fram till kollega. Tillsammans hjälps vi åt.

Vi har sett och hört att pedagogerna har uppmuntrat och bekräftat barnens tankar, idéer och egna val. Miljö och projekt utgår oftast utifrån barnens tankar, idéer, intressen och egna val.

Det skiljer dock mellan olika avdelningar/förskolor och vi är väl medvetna om att vi måste fortsätta arbeta mycket med dessa frågor.

Styrkorna är att det finns engagerade och kunniga pedagoger som vill utveckla sina arbetsätt och sprida sin kunskap.

Nämndmål:

Alla barn i förskolan utvecklas och lär utifrån sina förmågor i undervisningsmiljöer av hög kvalitet

— Ingen

Beskrivning

Utbildningen i de kommunala förskolorna bedrivs utifrån sina förutsättningar i likvärdiga pedagogiska undervisningsmiljöer. Samsyn kring miljö och material samt pedagogernas förhållningssätt är prioriterade utvecklingsområden som skapar förutsättningar för barns lärande och utveckling.

Den reviderade läroplanen ligger till grund och tydliggör förskollärares och barnskötarens olika ansvar för utbildningen. Gemensamma strukturer för förskolornas systematiska kvalitetsarbete finns och erbjuds som stöd för en likvärdig utbildning. Språk, matematik, naturvetenskap och rörelse tillsammans med hållbar utveckling prioriteras särskilt i undervisningen.

Förväntat resultat

Alla barn i de kommunala förskolorna möter likvärdiga undervisningsmiljöer och utmanas och utvecklas utifrån sina förmågor.

Skolplattformen omfattar och erbjuder gemensamma strukturer som stöd för förskolornas systematiska kvalitetsarbete.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
—	Självvärdering utifrån läroplansuppdraget avseende undervisningsmiljöer							2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förskoleavdelningen ska fortsätta att utveckla gemensamma strukturer för det systematiska kvalitetsarbetet	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Förskoleavdelningen ska tillsammans med förskoleenheterna utforma ställningstaganden som ska ligga till grund för en likvärdig och tillgänglig undervisningsmiljö	2020-01-01	2020-12-31	
! Förskolorna ska utveckla sina arbetssätt med kvalitetsindikatorn i syfte att höja undervisningsmiljöernas kvalitet	2020-01-01	2020-12-31	
Analys			
Planeringsdagen i maj ägnades åt att varje arbetslag gjorde sin egen kvalitetsredovisning, där WKI var en del av detta.			

Enhetsmål:

Varje barn i Fruängens förskolor möts av pedagogiska lärmiljöer där organisation/struktur, material och pedagogernas förhållningssätt återspeglar läroplanens intentioner.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Barnen Utvecklar sin kommunikation och visar intresse för skriftspråk
- Barnen visar intresse för och använder sig av matematiska begrepp
- Barnen visar intresse för miljö, natur och naturvetenskapliga fenomen
- Barnen visar intresse för och använder sig av digitala hjälpmedel

Analys

Det har varit en utmaning att flytta ut lärmiljöerna under pandemin. Resultatet har varit skiftande men oftast väldigt bra. Ett större fokus har lagts på att få gårdarna att fungera bra för alla barn, alla åldrar. I Fruängen finns alla förutsättningar att flytta ut lärandet utomhus då vi har stora och fina gårdar att tillgå. Vi ser bland annat ett ökat odlade.

Vi måste fortsätta att arbeta med att göra våra förskolor likvärdiga. En av biträdande rektorerna har haft ett speciellt fokus på att stödja arbetslag med utvecklandet av lärmiljöerna.

Ett varierat litteraturutbud har funnits synligt för att väcka barnens nyfikenhet för symboler och skriftspråk. Högläsning och boksamtal är ett viktigt arbetssätt som används vid olika tillfällen under dagen. Barnskötarforum har arbetat med Läslyftet.

Pedagogerna har satt ord på olika matematiska, tekniska och naturvetenskapliga begrepp i

vardagen under lek, rutinsituationer och olika aktiviteter.

Barnen har fått tillgång till ett varierat konstruktionsmaterial och utmaningar att använda dessa på olika sätt enskilt och i grupp.

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

— Ingen

Nämndmål:

Boende i Hägersten-Liljeholmen har tillgång till ett rikt utbud av kultur och evenemang

— Ingen

Beskrivning

Kulturaktiviteter genomförs i nämndens verksamheter samt genom bidragsgivning till lokala föreningar.

Förskolorna tilldelas en kulturpeng baserat på barnantal. Alla barn i förskolan får möta och själv prova olika former av kultur och skapande enligt stadens program, Kultur i ögonhöjd. Barnen i förskolan har under sin förskoleperiod tillgång till ett varierat utbud av böcker och besöker bibliotek. Barnen möter olika former av kultur och kulturyttringar samt skapande verksamhet som integreras i undervisningen.

Äldreomsorgen arrangerar en kulturmånad med olika program och aktiviteter.

Kultur och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.

Förväntat resultat

Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet.

Barn på förskola får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.

Kultur och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.

Enhetsmål:

Förskolan erbjuder barnen återkommande kulturella upplevelser kopplade till innehållet i den pedagogiska verksamheten.

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

- Barnen uttrycker sig genom sång, dans, teater och skapande i bild och form.
- Barnen får uppleva kulturtillfällen Av -, Med - och För- barn som är kopplade till aktuella projekt.

Analys

Under årets första månader kunde pedagogerna erbjuda kulturupplevelser utanför förskolan. Som exempel på kulturupplevelser som skett utanför förskolan kan nämnas biblioteksbesök och teaterbesök. Pandemin har gjort dessa tillfällen omöjliga vilket gör att vi inte når upp till vårt mål gällande detta.

Estetiska uttrycksformer har ingått som en del i de flesta projekt.

Miljön har i många grupper anpassats för en lättillgänglig skapande verksamhet så att barnen på eget initiativ kan använda sig av utklädning, sjunga, lyssna på musik, dramatisera med sagofigurer, klippa, klistra och måla.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	43,69			36,64		60 %	55 %	2020
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	Max0 Co2/kg					1,9	1,9 kg CO2 per kg livsmedel	2020
  Totalt köpt energi i stadens verksamheter	0 GWh			3,13 GWh		3,3 GWh	1945 GWh	2020

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter gör medvetna val för att ta ansvar för miljön

— Ingen

Beskrivning

Stadsdelsnämnden utgår från klimathandlingsplan 2020-2023 samt miljöprogrammet 2020-2023 i sitt miljö- och klimatarbete. Verksamheterna ska arbeta aktivt med att sortera matavfall, minska användningen av plast, förebygga att avfall uppstår, minska energiförbrukningen och göra klimatsmarta tjänsteresor. Förskolorna ska genomföra åtgärder

för att bibehålla nivå 2 samt fortsätta arbetet med nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för en giftfri förskola. Vidare arbetar förvaltningen vidare med att kartlägga och granska hur verksamheterna kan minska sin klimatpåverkan. Detta sker främst genom investeringar eller genom beteendeförändring. Klimatinvesteringsmedel kommer att sökas vid behov, förvaltningen skannar kontinuerligt verksamheterna efter tänkbara klimatinvesteringar.

Inom verksamheter som serverar mat kommer medvetenhet och kunskap om livsmedels klimatpåverkan att öka och verksamheterna kommer att arbeta för att minska dessa. Det innebär bl.a. ökad andel vegetarisk kost i förskolan samt ökad andel säsongsbetonad och närproducerad mat i verksamheterna.

Inom äldreomsorgens verksamheter är dietisten och kostombuden viktiga kunskapsbärare- och spridare i utvecklingsarbetet kring klimatpåverkan.

Förväntat resultat

Användningen av plast i verksamheterna minskar. Matavfall återvinns i hög grad där det är möjligt. Avfall som uppstår ska tas om hand på ett resurseffektivt sätt enligt avfallshierarkin. Energiförbrukningen i förvaltningen minskar. Alla förskolor uppnår nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för en giftfri förskola och arbetar aktivt för nivå 3.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskoleavdelningen ska erbjuda förskolornas kokar och kokerskor kompetensutveckling för att höja kunskaperna om ekologisk matlagning och kopplingen till klimatpåverkan	2020-01-01	2020-12-31	
 Förskolorna ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt arbeta för att uppfylla kraven i nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Inköp utifrån behov har gjort efter överenskommelse med stadsdelen.			
 Verksamheterna ska minska användningen av plast.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Vi har under året sett över inköpen och haft diskussioner för att komma fram till andra lösningar än plast.			

Enhetsmål:

Enhetens medarbetare arbetar aktivt för att göra miljövänliga val i verksamheten

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Personalen ska göra medvetna val när det gäller material och inventarier.

Analys

Inköp har gjorts och medarbetarnas medvetenhet har ökat. Detta är en pågående process.

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

— Ingen

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter har en långsiktigt hållbar ekonomi

— Ingen

Beskrivning

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget. Styrning och uppföljning ska vara tydlig. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter.

Inför 2020 finns det på flera utförarenheter inom avdelningens för social omsorg behov av att anpassa organisationen och minska bemanningen så att verksamheterna får en långsiktigt hållbar ekonomi och kan drivas inom given budgetram. På vissa verksamheter kan man effektivisera genom att samutnyttja lokaler. Behoven har uppkommit utifrån minskat antal brukare/deltagare och förändrade behov hos brukare/deltagare. Även inom individ- och familjeomsorgens myndighetsutövning kan förändringar i organisation och bemanning bli nödvändiga.

Förväntat resultat

Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningens avdelningar ska fortsätta att utforma och använda ledningsrapporter i syfte att utveckla arbetet med uppföljning och dialog om verksamheternas resultat.	2020-01-01	2020-12-31	
 Prognosuppföljning	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Prognosuppföljning görs regelbundet med avdelningschef och controller. Under pandemin har detta skett via Skype.			

Enhetsmål:

Enhetens verksamhet har en långsiktigt hållbar ekonomi

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Att ha en budget i balans 2020

Analys

Vi har en budget i balans 2020.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

— Ingen

Nämndmål:

Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en god arbetsmiljö

— Ingen

Beskrivning

Förvaltningen nyttjar stadens kompetensförsörjningsprocess som stöd i arbetet med att rekrytera, behålla och utveckla medarbetare och chefer. Kompetensutvecklingsinsatser sker ofta i samverkan med staden, andra förvaltningar och externa aktörer.

Arbetet i enlighet med handlingsplanen för socialsekreterare och biståndshandläggares arbetssituation fortgår under 2020 utifrån den reviderade handlingsplanen. När någon medarbetare utsätts för hot eller våld i tjänsten erbjuder förvaltningen långsiktigt stöd.

Ett nära och gott ledarskap i verksamheterna som stödjer utveckling och innovation är en förutsättning en för utvecklingen av arbetsmiljön inom verksamheterna.

För att stärka chefs- och ledarskapet inom stadsdelsförvaltningen ska chefer vid behov genomgå stadens chefsutvecklingsprogram och andra utvecklingsinsatser inom professionen och i rollen som chef och ledare.

För att ytterligare stärka chefs- och kompetensförsörjningen krävs en strukturerad successionsplanering inom förvaltningen.

Som ett led i att utveckla arbetet med den långsiktiga kompetensförsörjningen ska stadens kompetensförsörjningsprocess följas.

För att öka andelen förskollärare och antalet utbildade barnskötare är kompetensförsörjning är ett prioriterat område. Förskoleavdelningen har ett långsiktigt utvecklingsarbete som omfattar ledarskapsutveckling för förskollärare och rektorer samt kompetensförsörjning. I kompetensförsörjningsarbetet ingår områden som VFU (verksamhetsförlagd utbildning för förskollärare), APL (arbetsplatsförlagt lärande för barnskötare), mentorskap för nyexaminerade förskollärare, introduktion för nyanställda samt kompetensutveckling och karriärmöjligheter. Samarbete sker med lärosäten.

Arbetet med Handlingsplan förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare fortsätter både lokalt och övergripande inom förskoleavdelningen. Strukturer för ett likvärdigt arbete på förskoleenheterna ska skapa förutsättningar för att arbeta med handlingsplanen utifrån lokala behov och förutsättningar.

Redan i dagsläget finns svårigheter att rekrytera sjuksköterskor och i viss mån arbetsterapeuter och fysioterapeuter/ sjukgymnaster. I samarbete med äldrenämnden ska ett handlingsprogram tas fram för den legitimerade hälso- och sjukvårdspersonalen, i syfte att underlätta nyrekrytering och minska personalomsättningen inom gruppen.

Alla anställda som arbetar heltid erbjuds en timme friskvård per vecka när arbetet så tillåter. Deltidsanställda erbjuds friskvårdstid i proportion till anställningsgraden.

Alla anställda kan köpa ett årskort till Stockholms kommunala sim- och idrottshallar till subventionerat pris. Kortet gäller för bad, gym och gruppträning.

Alla anställda kan erhålla en subvention till friskvårdsaktivitet med högst 1 200 kr per anställd och år.

Stadsdelsförvaltningen har avtal som gör att medarbetare får ett rabatterat pris vid tecknande av medlemskap hos t.ex. SATS och Friskis & Svettis. Genom anställningen i staden finns möjligheter till rabatterade medlemsavgifter även på andra gym.

Förväntat resultat

Nya medarbetare får en god introduktion.

Nyexaminerade förskollärare erbjuds en mentor under sitt första år.

Ledare erbjuds handledning och stöd i sitt ledarskap.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla enheter ska utifrån medarbetarundersökningens resultat göra en handlingsplan som åtgärdas och följs upp under året.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Medarbetarenkätens resultat redovisades under våren och två områden per förskola togs fram. Vi arbetade vidare med resultaten under hösten. Dock inte i den omfattning som vi hade önskat. Förhoppningen var att vi skulle kunna ses som innan pandemin, men tyvärr låg alla restriktioner kvar vilket gjorde att vi var tvungna att tänka om.			
 Allmän visstidsanställning minimeras.	2020-01-01	2020-12-31	
 Förbättra förutsättningarna för att anställa personer med funktionsnedsättning.	2020-01-01	2020-12-31	
 Förskoleenheterna ska utforma lokala handlingsplaner för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare som en fortsättning på Projektet förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Workshops har genomförts på alla förskolor. Fokusområden samt förslag på åtgärder har tagits fram och en handlingsplan har gjorts. Arbetet stannade dock av lite på grund av pandemin och behöver se över hur vi på ett bra och säkert sätt ska arbeta vidare under 2021.			
 Förvaltningen säkerställer att samtliga hot- och våld-incidenter riktade mot förvaltningens medarbetare registreras i IA och följs upp med avseende på att den utsatte upplever tillräckligt stöd från staden som arbetsgivare.	2020-01-01	2020-12-31	

Enhetsmål:

Fruängens förskolor är en attraktiv arbetsplats som präglas av delaktighet, ansvar och engagemang.

🟡 Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Ökad nöjdhet i medarbetarenkäten

Minskad sjukfrånvaro.

Pedagoger som känner sig delaktiga, engagerade och ansvariga i sitt medarbetarskap

Analys

Årets medarbetarenkät visade på en ökad nöjdhet bland medarbetarna i Fruängen. Det ser olika ut på förskolorna. Två av förskolorna visar en tydlig höjning av nöjdheten. När det gäller delaktighet, engagemang och ansvar kommer vi även fortsättningsvis att få arbeta lite extra med dessa områden på några av förskolorna.

Sjukfrånvaron har med anledning av covid 19 varit hög under året och det gör att ni inte når upp till målet i år.

Nämndmål:**Stadsdelsnämndens verksamheter arbetar kostnadseffektivt med fokus på kärnverksamheterna**

— Ingen

Beskrivning

Stadsdelsnämnden ska verka för att energiförbrukningen inom nämndens verksamheter minskar. Samutnyttjande av lokaler ska eftersträvas och lokalanvändandet ska kartläggas. Verksamheterna har ett gott stöd från stödverksamheterna. En tydlig ekonomistyrning ska leda till att tilldelade resurser används effektivt med fokus på kärnverksamheterna.

Utvecklingen inom äldreomsorgen med digitaliseringslösningar för ökad trygghet, integritet och självständighet kan också innebära att resurserna kan användas på ett effektivare sätt och riktas till äldre med störst behov.

Förväntat resultat

Att nämndens verksamheter använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna. Stadsdelsnämnden har tillgång till lokaler som motsvarar det faktiska behovet och energiförbrukningen i dessa minskar. Nämndens lokaler är tillgängliga och välplanerade.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förskoleavdelningen ska samverka med avdelningen för samhällsplanering i syfte att effektivisera planeringen för lokalförsörjning.	2020-01-01	2020-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

	Utfall i bokslut 2020
<i>Intäkter</i>	
Taxor och avgifter	0
Hysesintäkter	0
Bidrag och ersättningar	2 604
Försäljning av verksamhet	44 351
Övriga externa intäkter	36
<i>Summa intäkter</i>	46 991
<i>Kostnader</i>	
Personalkostnader	39 337
Övriga personalkostnader	477
Lokalkostnader	1 162
Entreprenader och köp av verksamhet	0
Övriga kostnader	3 215
<i>Summa kostnader</i>	44 191
<i>Resultat netto</i>	2 800

Investeringar

Medel för lokaländamål

Övrigt

Systematiskt kvalitetsarbete

Övrigt